

Brüt satış hasılatlarının değerlendirilmesinde demirbaş ve araç satışlarının dikkate alınıp alınmayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-105[MÜK257-2015/VUK1-19462]-256830
Tarih	20.12.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

İVEDİ

Sayı : 11395140-105[MÜK257-2015/VUK1-19462]-256830

20.12.2016

Konu : Brüt satış hasılatlarının değerlendirilmesinde demirbaş ve araç satışlarının dikkate alınıp alınmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 milyon TL. ve üzeri olan mükelleflere e-defter ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirildiği, kurumlar vergisi beyannamesinde doldurulan gelir

tablosunda demirbaş satışlarının brüt satışlar içine dahil edilmez iken KDV beyannamesinde demirbaş satışlarının kümülatif toplam içine dahil edildiği belirtilerek demirbaş ve araç satışları bedellerinin toplamının brüt satış hasılatına dahil edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 'nci maddesinin birinci fıkrasının 3'üncü bendinde Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası ile Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden yayımlanan 397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile anonim ve limited şirketlerin elektronik fatura oluşturmalarına, alıcısına iletmelerine, muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmelerine izin verilmiş olup, anılan Tebliğin 4 üncü bölümünün 416 Sıra No' lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değiştirilmesi neticesinde ise mezkur Kanunun 232' nci maddesi kapsamında fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflere (gerçek ve tüzel kişilere) belirli usul ve esaslar çerçevesinde elektronik fatura uygulamasından yararlanma hakkı tanınmıştır.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 421 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile mükelleflerin vergi kanunlarına uyumlarının artırılması ile kayıt dışılığın izlenerek önlenmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda anılan tebliğin "3. Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Zorunluluğu" başlıklı bölümünün "3.1 Kapsama Giren Mükellefler" başlıklı bölümünde "Yukarıda yer verilen yetkilere istinaden

Bakanlığımızca aşağıda sayılan mükellef gruplarına elektronik defter tutma ve elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilmiştir.

a) 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olan mükelleflerin,

b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olan mükelleflerin,

2013 takvim yılında e-fatura uygulamasına ve 2014 takvim yılı içerisinde de e-defter uygulamasına geçme zorunluluklarının bulunduğu belirtilmiştir.

Yine 20.06.2015 tarihinde yayımlanan 454 sıra numaralı Vergi Usul Kanunun Genel Tebliğinin " **2. Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Kullanma Zorunluluğu Getirilen Mükellefler**" başlıklı bölümünde ;

"421 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile zorunluluk getirilen mükelleflere ilave olarak aşağıda sayılan mükelleflere elektronik defter tutma ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

1. a) 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.
2. b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan mükellefler. Bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent

kapsamında deęerlendirilmeyecektir.

3. c) Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli III sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler.

(a) bendindeki şartı, 2014 hesap döneminde sağlayan mükellefler 1/1/2016 tarihinden itibaren, 2015 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren, (b) ve (c) bentlerinde sayılanlardan bu Tebliğin yayım tarihinden önce lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler 1/1/2016 tarihinden itibaren, bu Tebliğin yayım tarihinden sonra lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler ise, lisans aldıkları ya da mükellefiyet tesis ettirdikleri tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bununla birlikte, lisans ya da mükellefiyet tesis tarihi ile izleyen hesap dönemi arasındaki sürenin üç aydan kısa olması halinde isteyen mükellefler bir sonraki hesap döneminin başından itibaren elektronik defter tutabilecekler ve e-Fatura uygulamasına geçebileceklerdir." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak 26.12.1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile mükelleflerin, muhasebe sistemlerinde uymakla yükümlü bulundukları kurallar belirlenmiştir.

Söz konusu Tebliğin "V- Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı bölümünde

"67- Olağandışı Gelir ve Kârlar: İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle arızı nitelik taşıyan duran varlıkların satışlarından elde edilen kârlar ile olağan dışı olay ve gelişmeler nedeniyle ortaya çıkan gelir ve kârların yer aldığı hesap grubudur."

"679- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar; Yukarıdaki hesap kalemleri dışında kalan ve arızı bir karakter taşıyan duran varlık satışlarından doğan karlar gibi gelir ve karların yer aldığı hesap kalemidir."

"68- Olağandışı Gider ve Zararlar: İşletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen işlem ve olaylardan kaynaklanan gider ve zararların yer aldığı hesap grubudur."

"689- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar; Yukarıda tanımlanan hesaplar kapsamı dışında kalan diğer olağandışı gider ve zararlardan oluşur."

ifadelerine yer verilmiştir.

Buna göre, işletmenin duran varlıklar grubunda yer alan varlıkların satışından;

- Kâr elde edilmesi halinde, elde edilen kâr tutarının 679- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar hesabın alacağına,

- Zarar oluşması halinde, zarar edilen tutarın 689- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar hesabının borcuna kayıt edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan duran varlığın satılması halinde satış bedelinin hiç bir şekilde "60- Brüt Satışlar" hesap grubu içerisinde yer alan hesaplara kaydedilmemesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar ile özelge talep formunuzda bahsedilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde; demirbaş ve araç satış bedeli 454 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 2/(a) bendinde belirlenen brüt satış hasılatı rakamının hesabına dahil edilmeyecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026